

קול צופיך

מרון הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

האיזינו - תשנ"ט - מאת מרון הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

השיעור לעילוי נשמת :

מרון הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל
ורבי יעקב יוסף בן מרגלית זצ"ל

פרשת השבוע : האיזינו

השיעור נמסר ע"י הרב מרדכי אליהו זצוק"ל, בשנת תשנ"ט.

הלכות להג הסוכות

סיבת מצוות סוכה

בסעיף הראשון בשולחן ערוך בהלכות סוכה סימן תרכה כתוב "בסוכות תשבו שבעת ימים וגו' כי בסוכות הושבתי את בני ישראל - הם ענני כבוד שהקיפם בהם לבל יכם שרב ושמש" ובגמרא זו מחלוקת בין רבי אליעזר ורבי עקיבא מהי סיבת מצות סוכה. לרבי אליעזר זה זכר לענני כבוד, ולרבי עקיבא זה זכר לסוכות שהי' הושיב בהם את ישראל בצאתם ממצרים. סוכה יא: ולפי תו"כ סברתם הפוכה. ויש שואלים לשם מה הביאם השו"ע בפסקיו?

יש מצוות דאורייתא ויש דרבנן, ולפי השו"ע בסימן סי' גס אלה וגם אלה צריכים כוונה. לא כוונה כמו המקובלים אלא כוונה שאני מקיים מצות הבורא. וכותב הב"ח שיש מצות מיוחדות שכתוב בהם "למען" שזו דרגא גדולה יותר ומי שלא כיון בהם לא יצא ידי חובה לכו"ע. ובסוכה כתיב "בסוכות תשבו שבעת ימים למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל וכו'" וכתב הב"ח שלכן כתב השו"ע סיבת הסוכה כיון שאם לא כיון - לא יצא. ובלילה ראשון אם לא כיון - צריך לאכול שנית. ויש מפרשים שכתבו שציונו בסוכה "זכר ליציאת מצרים" וציונו לעשותם בחודש תשרי שהוא זמן גשמים כדי שנגרש את המצוה זכר ליציאת מצרים. ולפי זה עיקר המצוה היא בזכירת יציאת מצרים.

כתב הפמ"ג שכל זה לקיים מצוה כתיקנה אבל בדיעבד, אם כיון לקיים מצוות ה' - יצא. ועל כן, לכתחילה ינהג כמו שכתב הב"ח בפרשת האיזינו סעיף ז: "בכל לילה קודם שיכנס לסוכה יאמר ליקבה"ו וכו' כמו שצונו ה' אלהינו ע"י משה רבינו עליו השלום 'בסוכות תשבו שבעת ימים, כל האזרח בישראל ישבו בסוכות. למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים'. שגם לפי דברי הפוסקים הפשטנים יש חיוב לפרש פסוק זה כולו בפיו במצוה זו". ובדיעבד אם כיון לצאת ידי חובת מצוה - יצא. ואם לא נתכוין אלא רק לנוי - צריך לאכול בלילה ראשון שוב בסוכה.

למה שם ענני כבוד?

הסוכה נקראת "צילא דמיהמנותא" - סוכת האמונה. כמו שאמרו חז"ל בזוהר הקדוש, שהיה לאברהם אבינו עץ שעל פיו ידע מי מאמין בה' ומי בעבודה זרה. שכל עובד ע"ז שהיה בא לאברהם אבינו, אם היה ע"ז בכיסו - היה העץ עולה מעליו, ואם לאו - היה העץ מצל עליו. וכך היה גם בענני הכבוד שאם אדם חטא - העננים מסתלקים מעליו, נעשה חור בעננים והעננים לא מגינים מהשמש. ואם חטא חמור יותר - "הענן פולטו" - היו העננים מוציאים את האדם מחוץ למחנה, "ויוזבב בך כל הנחשלים אחריך". ולכן מי שבפנים הוא מכוויד. ולכן שם ענני כבוד שכל מי שבתוכם יש לו כבוד.

סוכת עורו של ליתן

אנו אומרים "יהי רצון שנוכה לישב בסוכת עורו של ליתן" - הסיבה לכך כי עורו של ליתן נמתח הרבה, ויהיה בו מקום לכל ישראל. ויהי רצון שנוכה לשבת בסוכת עורו של ליתן השנה.

האם יש חיוב לעשות סוכה?

לכאורה אדם לא חייב לבנות סוכה. כי כל השבוע של סוכות לא חייב לאכול בסוכה, אם יאכל פירות או פחות מ"כביצה" לחם. וגם בשבת אין חיוב כי

יש אומרים שאכילת שבת היא קביעות וחייב בסוכה ויש אומרים שגם בשבת - אין חיוב לאכול בסוכה אם אוכל פחות מכביצה משנ"ב תרלט ס"ק כ"ג. אמנם בלילה הראשון יש חיוב לאכול לכתחילה "כביצה" ובדיעבד "כזית" לחם בסוכה שו"ע תרלט סעיף ג'. ואסור לאכול בלילה ראשון "כזית" מחוץ לסוכה אע"פ שבכל השבוע מ"כביצה" חייב בסוכה. אבל בשבת וגם בלילה ראשון יכול אדם לשבת בסוכה של שכנו או של ציבור. ואם כן לכאורה אין הכרח חיוב לבנות סוכה.

אמנם כתב בספר הפרדס בשם רש"י "מחוייבים בית ישראל למיעבד סוכה לנפשיא כל חד וחד ולמיתב בה ז' יומי ביממא ובלילה" כה"ח תרכה ס"ק ז ומקור הענין שכתוב "בסוכות תשבו" וכמו בימי המילואים ישבו שבעה ימים ולילות כך גם בסוכה, וחייב אדם לבנות סוכה כדי לשבת בה.

והוא בסידור בית שואבה "שאע"פ שיוצא בסוכה שאולה אע"פ כה"ח הדבר פשוט דיותר מצוה היא שישתדל כל אדם לעשות לו סוכה בחצרו משל"ו. והביא באות ה משם התיקונים "מי שעושה סוכה הקב"ה מסכך עליו בעולם הבא ומגן עליו מכל מלאכי חבלה. ואע"פ שסוכה היא מצוה קלה - המבטל אותה עונשו מרובה שנראה ככופר בה'".

האם יוצא אדם בסוכת חברו?

בגמרא יש מחלוקת האם אדם יוצא ידי חובה בסוכתו של חברו סוכה כז. רבי אליעזר אומר, כשם שאין יוצא בלולב של חברו לא יוצא גם בסוכת חברו. וחכמים אומרים, בסוכה יוצא כי כתוב "כל האזרח בישראל ישבו בסוכות" - כל ישראל ראוים לשבת בסוכה אחת". וכך פסק מרון שיוצאים בסוכה שאולה וכן יוצאים בשל שותפות. כי כל ישראל בסוכה אחת יכולים לשבת רק אם יושבים בזה אחר זה רש"י.

כתוב ברמ"א שאדם לא ישב בסוכת חברו שלא מדעתו רמ"א תרלו ס"ע ג. ואע"פ שלא פוגעים בסוכה, מסביר המשנב"ר שזה מפריע למגורים בסוכה. שאדם לא רוצה שיראו מה אוכל וכד'. אמנם אם בעל הבית לא בסוכה - אין בזה איסור. כי ניחא לאינש דלעביד מצוה בממוניה. והוסיף כה"ח סברה נכונה משלו שזה דווקא בסוכה פשוטה, אבל בסוכה מקושטת - זה מפריע אפילו לא בנוכחות בעל הבית. ולכן לדינא, אף שסוכה שאולה מותר - אע"פ ישאל ממנו רשות.

ארבעת המינים - שאולים

כתוב בתורה "ולקחתם לכם ביום הראשון" ולמדו חז"ל "לכם" - "משלכם". ולכן אדם לא יוצא ידי חובתו בלולבו של חברו, אלא אם כן נתנו לו במתנה או מכרו לו. ומתנה על מנת להחזיר - הוי מתנה. ואם נתנו לו מתנה לזמן קצר - אינו מתנה. וכתבו הפוסקים הובא במשנ"ב תרנח ס"ק לט שאם יש לאדם אתרוג ולולב לא מהודרים שלו, ואתרוג ולולב מהודרים של חברו - אע"פ שמקנם לו במתנה גמורה - יברך על שלו. וכן אם יש בבית הכנסת מהודר מאוד, ולחברו פחות מהודר - עדיף של חברו כיון שהוא יכול להקנות בלב שלם, לעומת בית הכנסת ששיך לכולם ולא כולם מבינים בדיוק איך להקנות.

ולכן כתב הרמ"א "שכל אדם ישתדל ויהא זריז במצוה לקנות לו אתרוג ולולב לבד כדי לקיים המצוה כתיקנה" ומספרת הגמרא במסכת סוכה מא: "מעשה ברבן גמליאל ורבי יהושע ורבי אליעזר בן עזריה ורבי עקיבא שהיו באין בספינה ולא היה לולב אלא לר"ג בלבד שלקחו באלף זוז. לקחו ר"ג ויצא בו ונתנו לרבי יהושע במתנה, נטלו רבי יהושע ויצא בו ונתנו לרבי אלעזר בן עזריה במתנה, נטלו רבי אלעזר בן עזריה ויצא בו ונתנו במתנה לרבי עקיבא, נטלו רבי עקיבא ויצא בו והחזירו לרבן גמליאל".

ולמה סיפרו חז"ל על מחירו באלף זוז? ללמד כמה מצוות חביבות עליהן! וצריך לומר שלא קנה מסוחרים אלא מאדם פריש במקום ישוב קטן שאלי"כ הרי מעודד מפקיעי מחירים, ואע"פ שהיה עשיר - הרי חב לאחרני. מי שלקח אתרוג במתנה על מנת להחזיר ולא החזיר כיון שגאנס - לא יצא תרנח סעיף טו משנ"ב ושער הציון שם. והחיי אדם שואל מה הדין אם בעל

קול צופיך

מנן הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

האזינו - תשנ"ט - מאת מנן הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

שצריך לכתחילה ביום רגיל קשר של ממש ולדעת הרמ"א רצוי שלושה קשרים. ולרבנו האר"י - י"ח קשרים, ולפחות קשר אחד של ממש. ומכאן שאלה המשתמשים בקושיקלך חייבים גם לקשור את המינים בקשר, ותחיבה בו בלבד לא מועילה. וכתב ב"אגורה באהליך" שתחיבה בקושיקלך מועילה, וקשה כדלעיל שמשמע שצריך קשירה ממש.

וכן מי שקשר הלולב עם הערבות וההדסים רק מלמעלה ונמצא שאוחז רק בלולב ולא במיניו - לא מועיל לכתחילה, כיון שהמינים צריכים להיות בידו, וכמו שלקחה על ידי דבר אחר אינה ראויה כדלעיל, כיון שלא נוגע בלולב - כך גם כאן צריך לכתחילה לאחוז בארבעת המינים.

וידוע שערבה דומה לאלה שאין להם טעם וריח. ולפי שתי השיטות הערבה מחוברת לאתרוג. גם הקב"ה נקרא "רוכב ערבות". "וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים" כיון שנדבקת להדס ולולב ואתרוג. אבל ערבה על העץ - אין היא שווה הרבה.

עטיפת אתרוג במגבת או בפשתן ביום טוב

כותב הרמ"א שהנחת אתרוג ביו"ט במגבת - אסורה כיון שמספיג ריח בבד ביו"ט והוא כמוליד ריחא. וכתבו אחרונים שאם כבר עשה כן בערב יום טוב - מותר כי המגבת כבר ספגה הריח. ולכן אם לא היו קודם בבגד - יעטוף את האתרוג בנילון שאין בו "מוליד ריח" ואח"כ ינחתו במגבת. ואגב, כאן המקום להזהיר לא לתלוש שקיות נילון מחוברות בגליל ביו"ט או בשבת כיון שהקריעה עושה כל.

אתרוג מורכב

באתרוג יש בעיה של מורכבות, ועיקר הסימן הוא אם אתרוג דר באילנו שנה שנה. וכל זה כיון שכל הסימנים אפשר להופכם, ואפשר ליצר אפילו אבטיח בלי גרעינים. וכל שכן להזיזם. והרוצה להדר - יקח אתרוג ממין שדר באילנו שנה שנה. ועל אתרוג נאמר ר"ת אתרוג: "אל תבואני רגל גאווה" - ואדם שזכה באתרוג מהודר ישמח אך לא יתגאה ח"ו.

מעמיד סכך בדבר המקבל טומאה

המניח סכך על דבר המקבל טומאה, כגון ברזל - לדעת הר"ן והב"ח לא כשרה. לדעת המג"א ור"ז ובית השואבה כה"ח ומשנ"ב - לכתחילה בערב סוכות צריך לתקן. ובדיעבד הסוכה כשרה. ולכן אם יש לאדם סוכה לנצח - יניח עצים מתחתיו. ובדיעבד אם נפל העץ מתחת לסכך ביו"ט - מותר לברך על הסוכה.

וכתב בשו"ע לקשור סוכה בבלאות - אין קפידא. כיון שזה מעמיד דמעמיד - שמותר. ואומרים משם החזו"א שמעמיד דמעמיד לא כשר. ויש שואלים איך כלתו של שמאי פחתה את המעזיבה, וסיככה על גביה הרי זה מעמיד? ותיירץ הר"ן שאין חשש בזה שיטעו במעמיד שכשר לסכך כיון שהתקרה לא דומה לסכך.

וכשיש סערת רוחות וכד', קשה להתיר קשירה בחוטין כיון שזה מעמיד בדבר המקבל טומאה. אפשר לקשור בעלים של לולב כיון שאין העלין מקבלים טומאה. ובדיעבד אם קשר בחוטין - יצא ידי חובה.

סכך לפני דפנות

אם הניח הסכך לפני דפנות - לא מועיל. ויש מי שאומר שכיון שכיום בונים גג לפני דפנות, כך בסוכה סכך לפני דפנות - כשר. למסקנא לבא"ח סכך קודם - פסול. ולברכ"י בדיעבד מותר.

דפנות

יש להקפיד בסוכות לנצח שהדפנות לא יהיו סדינים המתנפנים ברוח, ואם עשה דפנות בברזנט הקשור חזק שלא עף ברוח - דהיינו שאינו מתנדנד כשיעור טפח - כשר. ובדיעבד כל שאין חשש שיתנתקו הדפנות מחמת הרוח - כשרה. וצריך להזהר לא לבנות בלילה כשהרעש מפריע לשכנים.

האתרוג אמר "הריני כאילו התקבלתי", המאירי אומר שהיו כאילו החזיר - ויצא. ויש אומרים שכיון שבאמת לא החזיר, הרי מחילת בעה"ב הוי מתנה רק מעכשיו, ולא יצא.

קניית אתרוג בצ"ק דחוי

מי שקנה אתרוג והמוכר מאמין לו שישלם או שנתן למוכר צ"ק דחוי האם קיים מצוות ארבעת המינים, שהרי כתוב "לכם" - משלכם ואין כאן קנין מדאורייתא? וכל זה בצ"ק דחוי שאי אפשר להשתמש בו אבל בצ"ק מזומן אין שאלה.

אומר המחנה אפרים שמשכחה היא קנין דרבנן ואינה מועילה למצווה שצריך לקיימה מדאורייתא. וכן המקדש אשה בטבעת שקנה ושלם עבורה בצק דחוי, לא מועילים הקידושים.

ועל זה יש תשובה בספר רב ברכות תשובה בת 29 דפים שנכתבה על ידי הבא"ח כשהיה בגיל 16 שנה. יש אומרים שחכמי ארץ ישראל כתבו שאלה לאביו של הבא"ח ובנו כתב התשובה ובטעות נשלחה על ידי המשמש. ויש אומרים ששמע שאלה מרבי עבדאלה סומך והכין התשובה לאביו בכתב והשאלה היתה על יורשים יתומים, קטנים וגדולים, שירשו פרדס אתרוגים והיה שם אתרוג מהודר, ולא היו כמותו, ונשאלה שאלה האם אפשר להשתמש באתרוג כיון שקטן לא יכול מדאורייתא להקנות ורק חכמים הרשו לו להקנות דרך האפוטרופוס. ודן הבא"ח האם קנין דרבנן מועיל לקנין דאורייתא? וסיכם שאי אפשר לברך על אתרוג זה. כיון שקנין דרבנן לא מועיל לדאורייתא.

לפי זה קנין במשיכה בלבד עם צ"ק דחוי או הבטחה שישלם אחר כך - לא מועילה וצריך לשלם ממש. ואם אין לקונה כסף, יבקש על כך מחילה מהמוכר. ואמנם האר"י הקדוש אמר שאין לקיים מצוות בחינם והיה מקפיד על תשלום למוכר האתרוגים והיה רגיל להניח ארנק כסף לפני המוכר ואומר לו "קח כפי המגיע לך". וכל זה בזמנם שברוך השם היו המוכרים בצפת צדיקים. היום קשה למצוא סוחרים כאלה, אולי רק מיוחדים ועל כן אפשר להתמקח על המחיר.

ולמעשה אם אין לו לשלם למוכר עכשיו, ישלם לו חלק מהסכום אך לא ישאיר את כל הסכום בחוב, כיון של"מחנה אפרים" זה לא קנין ולדעת רבנו האר"י הקדוש יש לשלם על מצוות לפני עשייתן.

מתנה ביו"ט

אמרנו שאפשר לתת אתרוג במתנה, שואל המרדכי איך מותר לתת מתנה אתרוג ביום טוב? וכן הנותנים לילדים מתנות בשבת אחרי קריאת תהילים וכד' זוהרים להקנות להם את הפרסים לפני שבת או אומרים לילדים שיזכו בפרס רק לאחר שבת אבל כאן הרי הוא נותן לו כדי שיזכה בחג ממש? יש שתירצו, כיון שזה קנין ארעי - מותר, אבל המרדכי דחה זאת והסביר מכיון שהקניית האתרוג היא לכוונת מצוה - מותר. וזה גם תירוץ לענין הפרסים לילדים.

אגידת לולב ומיניו

יש מצוה לאגוד את הלולב עם הערבות וההדסים. ובענין זה יש שני שיטות כיצד לאגודו, יש נוהגים שערבות משמאל והדסים מימין ולולב באמצע. ומהג האר"י שערבה אחת מימין ואחת משמאל, וההדסים אחד באמצע נוטה לימין, אחד מימין ואחד משמאל. ובגמרא סוכה לו: מחלוקת בין רבי יהודה לרבי מאיר, שלרבי יהודה חייבים לאגוד ולכן אוגדים דווקא במינו ולרבי מאיר אין חיוב לאגוד ולכן אם אוגדו בטבעת של זהב - אין טבעת הזהב חוצצת. ובשו"ע נפסק - מצוה לאגוד. וברמב"ם - מצוה מן המובחר לאגודו פרק ז הלכה ו. כיון שגם לחכמים מצוה לאגודו כיון ש"זה אלי ואנוהו".

ואם שכח לקשור - לא יכול לקשור ביו"ט כיון שאסור ביו"ט קשר של קיימא קשר כפול. ובשו"ע הציע שיקשור קשר אחד ועניבה תרנא ס"ע א. וברמ"א קשר וכריכה. וקשירה בעלי לולב אינה מותרת. ולכ"ע משמע

קול צופיך

מנן הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

האזינו - תשנ"ט - מאת מנן הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

ושאר בנים אמר לאבי הבן שגם הוא יהיה סנדק, ויש לזכור סנדקאות - זו מצוה חשובה, והעיקר בלי מחלוקת.

ד. מדיח כלים בשבת

שאלה: האם אפשר להתיר להפעיל מדיח כלים ע"י "שעון שבת", ללא הדלקת נורית?

תשובה: מי שמתעצל ביום שישי לכבס בגדים או לשטוף כלים במדיח ומשאיר זאת לדקות שלפני שבת ואז מפעיל את המכונה עובר שתי עבירות:

1. אסור לכבס ביום שישי אלא לצורך גדול.
2. כל דבר שיש חשש שתתקן אותו בשבת - יש לאסור אותו שמא יתקן. ואיני מדבר כעת על האיסור שבהשמעת קול שהוא ענין בפני עצמו. ומצוי הדבר שאדם נוגע במחוגי הרדיו לכוון את התחנה הרצויה כשיש שיבוש בשמיעה, ואשה מקדימה את זמן סיום פעולת מכונת הכביסה ועוד. ועל כן, אין לשים כלים לפני שבת שהמדיח ידח בשבת, וכל שכן שאסור בשבת לשים כלים במדיח שהוא ידח בשבת, על ידי שעון שבת. ואם אדם נוהג בכל ימות השבוע לשים כלים מלוכלכים במדיח כדי שהשיש ישאר נקי - מותר לו לשים במדיח כדי שישמור את כליו, ובמוצאי שבת יפעיל את המדיח.

אך אם שם על מנת שיוכל מיד בצאת השבת להדיח את הכלים - אסור גם להניח כלים במדיח בשבת.

ובדאי, מי שחושב לשמוע רדיו לראות טלוויזיה באמצעות "שעון שבת" שהדבר אסור שמא יתקן, ויש עוד איסור בעצם הדבר, שנהנה בזה מחילול שבת עצמו, שזהו איסור בפני עצמו.

ה. הפרשת תרומות ומעשרות מנענע

שאלה: האם צריך להפריש תרומות ומעשרות מנענע ותבלינים?

תשובה: פעם לא היו מעשרים נענע כי הנענע לא שימש למאכל אלא שמים בתה ומוציאים, אבל בימינו רבים אוכלים נענע בסלט, וכמובן שצריך להעדיף נענע מגוש קטיף שאין בו חשש תולעים. ועל כן חייבים להפריש, וכך הדבר בשאר תבלינים.

ומי שיש לו נענע בגינה - ומשתמש עם צמר גפן באופן שלא ישל בענין תולעים יכול להפריש מראש פעם בשבוע על מה שילקוט במשך השבוע אך יש בזה פרטים רבים ויש ללמוד עם רב כיצד לעשות זאת ומהו הנוסח שיש לאומר.

ויהי רצון שנוזה להפריש תרומות ומעשרות כהלכתן לתת תרומות לכהנים, מעשרות ללויים, להעלות מעשר שני לירושלים לאכלו לפני ה' בבית מקדש בעגלא ובזמן קריב ואמר אמן.

***רוצים לקבל קול צופיך באמייל כל שבוע !!**

שלחו לנו בבקשה באמייל ל- webmaster@harav.org

נרות בסוכה

מהדין מדליקים נרות שבת וחג במקום שאוכלים. ואפילו ביה"כ יש שאלה איך מדליקים במקום שלא אוכלים. והתירו מסיבה שהתירו. אך בסוכות צריך להכין מראש קופסא סגורה לנרות שבת וחג שיוכלו להדליק הנרות בסוכה ולא תהיה סכנת דלקה.

ואם אי אפשר להדליק נרות בסוכה - תדליק בבית, וטוב שיהיה במקום שרואה הנרות בשעת הקידוש. ואם גם זה אי אפשר - תדליק בביתו עם ברכה "להדליק נר יו"ט" ו"שהחיינו" ובמקרה זה צריך שתהא האשה בבית בלילה קצת לפני הקידוש או אחריו באופן שתוכל להנות מהנרות.

סירים בסוכה

כתוב בשו"ע לא להביא קדרות לסוכה, אך היום שיש כירים של גז ולא בפחם, והסירים נקיים ורגילים כל השנה לשים סירים על השולחן, כיון שעושין כן גם בפני אורחין, מותר גם בסוכה.

סוכה - קודש

צריך לזכור שסוכה היא קדושה ואסור להינות ממנה. ולכן טוב שיאמר אדם בערב חג ראשון על הסוכה וקישוטיה - "איני בודל מהם כל בין השמשות" ואז אינו מוקצה ואף שיש חולקים - כך יעשה למנוע סכנה שמא תיפול סיכה וישתמשו בה, או אם ירד גשם וירצה להוריד קישוטים ביום חול. שאם עשה תנאי - מועיל.

עולו אושפזין

צריך לומר כל ערב "עולו אושפזין" ואם שכח, יכול לומר גם באמצע האוכל. היו כאלה שזכו להם והלואי נרגיש רשימו שלהם. וראוי לתת צדקה לכבוד האושפזין בכל לילה. תשובות לשואלים

א. סכך לנצח

שאלה: מה דין סכך לנצח?

תשובה: יש בזה סוגים שונים יש סכך צבוע ויש בכל מיני צורות. ולכתחילה לא מועיל מסויבות שונות. ועדיף סכך רגיל. ובמיוחד בציבור צריך להעדיף שיהיה סכך המועיל לכל הדעות.

ב. עליה לרגל

שאלה: האם יש בימינו חובת עליה לרגל לירושלים?

תשובה: יש אומרים שכיום אין חיוב, והרה"ג רבי יהודא צדקה היה מקפיד ללכת ליד הכותל כל שנה בחול המועד סוכות. ומקור מנהגו בדברי הר"ן שכתב כי גם אחר החורבן היו עולים לרגל. והיו כמה בתי כנסיות בירושלים עולים לרגל וכתוב בשבחי ירושלים שנהיה נס בבתי הכנסת שהכילו את כל הציבור כמו בבית המקדש.

ג. סנדקאות

שאלה: שמעתי שהמקובל האלקי הרב שרעבי זיע"א אמר לתלמידיו שהתלמיד עצמו יהיה סנדק במילת בנו, ולא יכבדו את הרב, האם יש לנהוג כך?

תשובה: מעלת הסנדקאות חשובה ביותר, ועוד יותר ממעלת המוהל, שהוא "כסא ומזבח לעשות על ירכי המילה".

ונהוג לומר כשם שכאשר מכבדים אותך בכוס של ברכה אין לך לסרב, כך אם כבדוך בסנדקאות אל תסרב. אלא שיש לחוש בענין זה שלא תהיה מחלוקת בין האב והאם ולא בין ההורים.

ולכן מנהג טוב לתת לתלמיד חכם וירא שמים להיות סנדק כדי שהבן יהיה כמותו. וכאשר ההורים רוצים, יתן תחילה לאבות, וימנע ממחלוקת, ומי שמסרב לקבל סנדקאות כדי למנוע מחלוקת יקבל בשמים שכן בכפלים וירצה לו כאילו היה סנדק.

והרב שרעבי זיע"ע רצה לזכות גם את התלמיד, לכן קיבל סנדקאות ראשונה,

